

BUDOWA GLOBALNEGO PAKTU EDUKACYJNEGO

OD POZIOMU LOKALNEGO PO GLOBALNY

GUÍA

Przetłumaczone przez
Magdalena Tadel

PRZEWODNIK

SZKOŁY PODSTAWOWE • ŚREDNIE • WYŻSZE • UNIWERSYTETY • NGO • GRUPY • STOWARZYSZENIA

„Papież prosi nas o coś jeszcze bardziej wymagającego. [...] O wyjście poza samych siebie, poza własne granice. [...] O zebranie jak największej liczby osób i organizacji. [...] Poprzez wspólną pracę odkrywamy, jak wiele nas łączy i będziemy lepiej i więcej służyć. [...] Dajmy światu nadzieję, której potrzebuje!” (str. 10-11*).

Philippe Richard, sekretarz generalny Międzynarodowego Biura ds. Edukacji Katolickiej

„Co można zrobić, by patrzeć szerzej i bardziej globalnie? Organizować fora spotkań, na których wzajemnie poznamy specyfikę swoich zaangażowań. Planować działania integrujące różne podmioty edukacyjne (szkoła, rodzina, Kościół, miasto, firma itd.). Propagować model „szkoły w pełnym wymiarze godzin” związanej z daną społecznością. Rozwijać model „miast edukacyjnych”, narzędzie, które spaja rzeczywistość edukacją w danym mieście” (str. 229*).

Pedro Aguado Cuesta, przełożony generalny Zakonu Szkół Pobożnych i przewodniczący Komisji ds. Edukacji Międzynarodowej Unii Przełożonych Generalnych Męskich i Żeńskich Zgromadzeń Zakonnych

„Przejsć od indywidualnej wizji misji zgromadzenia do globalnej wizji misji Kościoła (nawrócenie). Do tej pory poszczególne zgromadzenia realizowały misję w oparciu o własny charyzmat i nie podejmowały jej wspólnie” (str. 220*).

María Isabel Moraza Herrán, María Isabel Moraza Herrán, przełożona generalna Zgromadzenia Sióstr Koncepcjonistek Misjonarek od Nauczania

„Kolejnym wielkim problemem, z jakim przyjdzie się zmierzyć i który trzeba będzie rozwiązać, jest rozdźwięk pomiędzy rodziną a szkołą, który paraliżuje proces edukacyjny” (str. 255*).

Francesco Tonucci, **ISTC del CNR** Instytut Nauk Kognitywnych i Technologii CNR, odpowiedzialny za projekt La città dei bambini

*Wypowiedzi zebrane w książce *Luces para el camino. Pacto educativo global. Una educación de, con y para todos. Hacia una sociedad más fraterna, solidaria y sostenible* (Juan Antonio Ojeda Ortiz, Manuel Jesús Ceballos García y Beatriz Ramírez Ramos, 2020). Książkę w języku hiszpańskim można pobrać ze strony: www.e-sm.net/207401_01.

„Rodzina wychowuje, Kościół wychowuje, klub sportowy wychowuje, sąsiedzi wychowują. Każda osoba i każdy członek wspólnoty jest potencjalnym wychowawcą i wychowankiem. Społeczność i szkoła nie istnieją w oderwaniu od siebie” (str. 251*).

Daniel Ernesto Stigliano, koordynator programu Cátedras Scholas

„Trzeba opierać się na faktach, dowodach, które by objaśniały i przekonywały. Myślę, że ważne jest zapoznanie się z rezultatami innowacji edukacyjnej, która już jest realizowana w wielu krajach, i która przynosi satysfakcjonujące efekty”.

Montserrat del Pozo Roselló, przełożona generalna Zgromadzenia Sióstr Misjonarek Córek Świętej Rodziny z Nazaretu

„Edukacja jest zawsze aktem nadziei, która zaprasza do współdziałania i przemiany. [...] Czas podpisać Globalny Pakt Edukacyjny na rzecz młodych pokoleń i wraz z młodymi pokoleniami; który zaangażuje rodziny, wspólnoty, szkoły i uniwersytety, instytucje, religie, rządzących, całą ludzkość w kształtowanie osób dojrzałych”.

Papa Francisco, Spotkanie Global Compact on Education, 15 października 2020

„To zaproszenie do rozmowy na temat sposobu budowania przyszłości, do odnowienia pasji nakierowanej na edukację, do kształtowania czynnych uczestników bardziej braterskiej ludzkości. Może ono zaowocować wieloma konkretnymi projektami i perspektywami, doprowadzając do podejmowania wspólnych działań i tworzenia sieci współpracy. Trzeba, żebyśmy pracując razem, w odpowiedzialny sposób stawili czoła nowej sytuacji. Przesunięcie w czasie spowodowane pandemią, pozwala nadać paktowi szerszy horyzont i bardziej znaczący zasięg” (str. 28-32*).

Angelo Vincenzo Zani, sekretarz Kongregacji ds. Edukacji Katolickiej

Papież Franciszek w wystąpieniu inicjującym Globalny Pakt Edukacyjny wskazał na to, co pilne i konieczne, to jest na „zjednoczenie wysiłków na rzecz szerszego paktu edukacyjnego, mającego na uwadze kształtowanie osób dojrzałych, zdolnych do odbudowania sieci relacji i stworzenia ludzkości bardziej braterskiej, sprawiedliwej i solidarnej. [...] Przymierze między mieszkańcami Ziemi a «wspólnym domem», któremu winniśmy troskę i poszanowanie. [...] Mimo celów i zadań określonych przez ONZ i inne instytucje, i mimo znaczących wysiłków podejmowanych przez niektóre kraje, wśród ludności świata nadal utrzymuje się nierówność w edukacji”.

ZAPRASZAMY DO PROMOWANIA I WSPÓLNEGO BUDOWANIA PAKTU, OD POZIOMU LOKALNEGO PO GLOBALNY

Prezentujemy wybrane wskazówki, pomocne w realizacji tego porozumienia. Opisujemy pewne etapy i działania, jakie każda instytucja może dostosować do swojej sytuacji. Wreszcie, zachęcamy do dzielenia się podejmowanymi procesami i osiąganymi wynikami, aby inspirować innych i wspólnie tworzyć nową rzeczywistość edukacyjną, która ulepszy relacje ludzi z samymi sobą, ze społeczeństwem, ze środowiskiem, w którym zamieszkują, z Bogiem. Przed nami budowa paktu.

„W takiej wiosce łatwiej osiągnąć globalną spójność na rzecz edukacji, która potrafiłaby stać się podstawą płaszczyzną między wszystkimi komponentami osoby. [...] Zachęcam was do wspólnego krzewienia i uruchomienia, poprzez wspólny pakt edukacyjny, tych działań, które nadają sens historii i w sposób pozytywny ją przekształcają”.

Papież Franciszek, *Przesłanie na inaugurację Paktu Edukacyjnego, 12 września 2019*

„Pragniemy z odwagą zaangażować się w realizację projektu edukacyjnego, inwestując nasze najlepsze energie i uruchamiając procesy kreatywności i transformacji, we współpracy ze społeczeństwem obywatelskim”.

Papież Franciszek, *Spotkanie z okazji reinauguracji Paktu Edukacyjnego, 15 października 2020*

„Potrzebna nam nowa agenda, nowe zaangażowanie całego społeczeństwa na rzecz edukacji. [...] UNESCO stawia w centrum osobę ludzką, empatię i godność, po to, by edukacja stała się filarem odbudowy społeczeństw. [...] UNESCO, bardzo cieszy się, że wraz z papieżem może stanowić część tego porozumienia”.

Audrey Azoulay, dyrektor generalna UNESCO, *Spotkanie z okazji reinauguracji Paktu, 15 października 2020*

Siedem zobowiązań wymienionych przez Franciszka

POSTAWIENIE W CENTRUM każdego procesu osoby ludzkiej, dla wyeksponowania jej niepowtarzalności, piękna, wyjątkowości, a równocześnie, zdolności do wchodzenia w relacje z innymi i z otaczającą rzeczywistością, sprzeciwiając się kulturze odrzucania.

ZAANGAZOWANIE SIĘ w wypracowanie nowych sposobów rozumienia gospodarki, polityki, rozwoju i postępu, tak by naprawdę służyły człowiekowi i całej rodzinie ludzkiej, w perspektywie ekologii integralnej.

WYCHOWYWANIE do gościnności i otwarcia na najbardziej potrzebujących i marginalizowanych.

WSPERANIE pełnego włączenia dziewczynek w edukację.

PODEJMOWANIE TROSKI o wspólny dom.

UZNANIE rodziny za pierwszy i nieodzowny czynnik wychowawczy.

WSŁUCHANIE SIĘ w głos dzieci i młodzieży.

(Papież Franciszek, Spotkanie Global Compact on Education, 15 października 2020)

Kongregacja ds. Edukacji Katolickiej przygotowała Vademecum pomocne w podjęciu refleksji nad tymi siedmioma punktami i ich realizacji w różnorodnych kontekstach edukacji formalnej i nieformalnej. Zawiera ono inspiracje i podpowiedzi motywujące do zaangażowania się we wprowadzanie w życie założeń paktu. Sprawdźcie i przeanalizujcie je wspólnie!

W JAKIM CELU?

Adresatami tych wskazówek i etapów są wszyscy ludzie i instytucje dobrej woli, wszyscy chcący przyłączyć się i wraz z innymi zapoznać się z globalnym paktem edukacyjnym, mając na względzie edukację bardziej ludzką, braterską, solidarną i zrównoważoną. Oto wybrane zadania:

POZNANIE znaczenia i celu globalnego paktu edukacyjnego zaproponowanego przez papieża Franciszka, jako wdrożenia „szkoły proaktywnej” w trosce o osoby i polepszenie świata.

ZROZUMIENIE pilnej potrzeby wprowadzenia paktu w perspektywie własnej instytucji.

PODDANIE ANALIZIE I DYSKUSJI najpilniejszych potrzeb, które są możliwe do zrealizowania w konkretnych warunkach edukacyjnych, społecznych i środowiskowych.

USTALENIE rangi dostrzeżonych punktów i sposobów działania.

ZASTOSOWANIE I PRÓBA WPROWADZENIA W ŻYCIE wybranych punktów i sposobów działania.

WSPÓLNE TWORZENIE I ROZWIJANIE projektów wymiany, sieci współpracy i polepszenie edukacji zapewnianej przez daną instytucję.

CO ROBIC?

TWÓRCZE PYTANIA, które rozbudzą możliwe do spełnienia marzenia, oczekiwania, wyobrażenia. Jak wyobrażam sobie lepszą i bardziej skuteczną edukację? Jak edukować w sposób integralny (głowa, serce, ręce)? Jak wspierać edukację otwartą na przyszłość, zaangażowaną i prowadzącą do przemian, która będzie służyć wszystkim i przygotuje do służby na rzecz lokalnej społeczności i całej ludzkości?

SPOTKANIA cykliczne lub nie, z różnymi uczestnikami procesu edukacyjnego, oparte o studium dokumentów związanych z paktem i prowadzone z wykorzystaniem różnych technik i metod pracy w grupie.

REFLEKSJA, STUDIUM I WYDOBYCIE głównych punktów i sposobów działania z Instrumentum laboris opracowanego przez Kongregację ds. Edukacji Katolickiej.

A TAKŻE praca w oparciu o inne dokumenty i publikacje przygotowane przez instytucje czy osoby, które promują pakt edukacyjny. Książka *Lucas para el camino. Pacto educativo global. Una educación de, con y para todos. Hacia una sociedad más fraterna, solidaria y sostenible* może podsunąć wiele pomysłów inspirujących do podjęcia dyskusji i wprowadzenia ulepszeń, które należy rozpoznać i dostosować do danej sytuacji.

DZIAŁANIA OPARTE O MOCNE PUNKTY, MARZENIA I NADZIEJE zrodzone w danej instytucji, napływające ze strony osób zaangażowanych proces edukacyjny, wynikające z historii, z otaczającej rzeczywistości społecznej, kulturowej i środowiskowej.

Budujemy globalny pakt edukacyjny

W JAKI SPOSÓB?

METODA OTWARTEJ PRZESTRZENI (OST) (Harrison Owen i in.)

Polega na stworzeniu przestrzeni współpracy i uczestnictwa, w której zarówno niewielka, jak i bardzo liczna grupa, w krótkim czasie ma możliwość poddania jak najlepszych pomysłów związanych z danym tematem. Temat główny można podzielić na podtematy. Ekspert lub osoba reprezentująca dany ośrodek przedstawia główny temat. Następnie proponuje się i wyjaśnia podtematy, a każdy z uczestników wybiera jeden, który może zmienić. Podgrupy spotykają się w osobnych salach i omawiają przydzielone podtematy. Na zakończenie, na forum całej grupy, prezentuje się wnioski.

DESIGN FOR CHANGE (Kiran Bir Sethi)

Metoda, która wzmacnia osoby w kierunku proaktywności i zaangażowania się w proces przemiany i ulepszenia swojej osobistej rzeczywistości i kontekstu społecznego i/lub środowiskowego. Dzieci w wieku trzech lat i starsze, mogą zidentyfikować problem lub mocny punkt w swoim otoczeniu i wraz z innymi kreatywnie na niego odpowiedzieć. Każdy projekt czy historia zmian składa się z czterech prostych kroków: zauważenie potrzeb, problemów czy nadziei; wyobrażenie sobie nowych rozwiązań; działanie i doprowadzenie do zmiany; podzielenie się historią dokonanej zmiany. Metoda polega zatem na nazwaniu problemu i podejściu do niego w sposób krytyczny, kreatywny i oparty na współpracy. Chodzi w efekcie o zaproponowanie najbardziej optymalnych rozwiązań, które umożliwią realizację paktu i prowadzić będą do poprawy sytuacji edukacyjnej osób, społeczności itd.

PODEJSCIE DOCENIAJZCE (Miriam Subirana i in.)

Proces, który poprzez stawianie „pytań z mocą” angażuje osoby w odkrycie wszystkiego, co funkcjonuje dobrze, by to utrzymać i rozwijać, odnawiając i ulepszając jakość edukacji zapewnianej przez daną instytucję. To społeczność poddaje rozwiązania. Bardziej niż o zdiagnozowanie problemów, chodzi tu o badanie oczekiwań, marzeń i wizji. Metoda ta opiera się raczej na proponowaniu tego, co „powinno być”, niż na rozważaniu tego „co jest”. Chodzi o zachęcenie każdej osoby do rozmowy z innymi, jedna po drugiej; następnie w parach; dalej, w większych grupach, a w końcu, na forum.

METODY I TECHNIKI PRACY GRUPOWEJ

● Dyskusja 66 ● Burza mózgów ● Dyskusja kierowana ● Metoda 635/ Brainwriting

DRAGON DREAMING (John Croft)

Dragon Dreaming to metametoda, w której splatają się zarządzanie projektami i teoria systemowa (uwzględniające wkład i idee wielkich protoplastów zmian jak Gandhi, Paolo Freire, Carl. G. Jung, Joana Macy itd.), a także wiedza dotycząca, na przykład, głębokiej ekologii czy wielowiekowej mądrości australijskich Aborygenów. Technika ta ułatwia projektowanie integralne i opracowanie projektów, które mają na uwadze zrównoważony rozwój we wszystkich aspektach życia. Dragon Dreaming ma trzy fundamentalne założenia: wzrost osobisty (uzdrowienie i wzmocnienie człowieka), budowanie społeczności (wzmacnianie wspólnoty), służba dla Ziemi (wytwarzanie dóbr i praca na rzecz dobrobytu służących wszystkim formom istnienia).

Metodę można stosować zarówno w pracy z indywidualnymi osobami, jak i w grupach, projektach, organizacjach. Składa się z czterech etapów: śnienie, planowanie, działanie i świętowanie. Na każdym z realizowanych cyklicznie etapów, podejmuje się trzy powtarzające się kroki, co daje ich w sumie dwanaście. Po zakończeniu pierwszego cyklu i dojściu do ostatniego etapu świętowania, nastaje chwila refleksji - świętowania, poprzez które dochodzi się do etapu dojrzałości. Tu nabywa się wiedzę, która stoi u początku kolejnego cyklu. Prowadzi to do powstania spirali, dzięki której w osobach, projektach i otoczeniu wzrasta zdolność dostosowania się do zmian.

MODEL GROW (John Whitmore)

Model GROW, to metoda strukturalna oparta na rozwiązywaniu problemów, wyznaczeniu celów i nakierowaniu na efekty działania. Jest to jedna z najczęściej wykorzystywanych metod w świecie biznesu, w szkoleniu kadry zarządzającej i innych grup. Dzieli się na cztery etapy, które skupiają się na czterech pytaniach mających nakierować osobę w stronę wyznaczonego celu. Pytania zadawane są według wcześniej ustalonego porządku. Podczas pierwszej sesji należy przestrzegać kolejności pytań, aby ułatwić osobom podążanie za wątkiem i dać możliwość przepracowania każdego z kroków prowadzących do osiągnięcia celu. W trakcie kolejnych sesji porządek może się zmienić. Można też wybrać pewne specyficzne etapy, które należy przepracować. Zgodnie z kolejnymi literami odpowiadającymi poszczególnym słowom w języku angielskim, można zdefiniować Model GROW jako: Goal (Cel), Obstacles / Options (Przeszkody / Opcje), Reality (Rzeczywistość), Will (Wola / Zaangażowanie).

GDZIE SZUKAC INSPIRACJI?

- Zaproszenie papieża Franciszka wygłoszone dnia 12 września 2019 r.: www.e-sm.net/207401_02
- Instrumentum laboris del "Global Compact on Education": www.e-sm.net/207401_03
- Oficjalna strona Globalnego Paktu Edukacyjnego: www.e-sm.net/207401_04
- Wideo-przesłanie papieża Franciszka na spotkanie reinaugurujące Pakt, 15 października 2020 r.: www.e-sm.net/207401_05
- Luces para el camino. Pacto educativo global. Hacia una educación de, con y para todos. Hacia una sociedad más fraterna, solidaria y sostenible: www.e-sm.net/207401_01
- Seminarium Międzynarodowej Unii Przełożonych Generalnych Żeńskich Zgromadze Zakonnych: "El pacto educativo global. Oportunidad para educar en fraternidad y sostenibilidad", 17 listopada 2020 r.: www.e-sm.net/207401_06
- Zaangażowanie OIEC w Globalny Pakt Edukacyjny, 25 lutego 2021 r.: www.e-sm.net/207401_07
- Wystąpienia wygłoszone na spotkaniu reinaugurującym Globalny Pakt Edukacyjny, 15 października 2020 r.: www.e-sm.net/207401_08
- Encykliki Laudato si' i Fratelli tutti: www.e-sm.net/207401_09 ; www.e-sm.net/207401_10
- Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ: www.e-sm.net/207401_11

ETAP 1

BUDOWA PAKTU WE WŁASNEJ PLACÓWCE

SZKOŁY PODSTAWOWE • ŚREDNIE • WYKSZE • UNIWERSYTETY • NGO
GRUPY • STOWARZYSZENIA

„Dla poprawy edukacji potrzebne jest przemyślnie na nowo programu życiowego, jaki proponujemy: konieczne jest wychowanie pozytywnych uczestników zmiany i przemiany w zamglonej przyszłości, której nikt nie jest w stanie przewidzieć. Tak, by byli globalnymi obywatelami, zdolnymi do podejmowania i odważnymi w realizowaniu działań na rzecz bardziej braterskiego, sprawiedliwego i solidarnego świata. Edukacja to płynięcie pod prąd w kierunku sensownego obywatelstwa, które opiera się na etyce troski, tworzeniu więzi i relacji, braterstwie i rozwoju wiedzy i umiejętności w celu rozwiązywania globalnych wyzwań” (str. 245*).

Augusto Ibáñez Pérez, dyrektor korporacyjny ds. edukacji Grupy SM

Z KIM?

Należy rozpocząć od własnego centrum edukacyjnego, angażując wszystkie możliwe osoby: uczniów, nauczycieli, badaczy, animatorów, pracowników administracji i usług, rodziny i innych współpracowników.

- Początkowo można zapraszać różne grupy osobno do refleksji i poszukiwania rozwiązań.
- Następnie na podobne spotkania można zapraszać przedstawicieli różnych grup: dwie, trzy, cztery osoby z każdej.
- Mogą to być spotkania cykliczne, odbywające się systematycznie i stopniowo, według ustalonego wcześniej harmonogramu, przeznaczone na studium i dyskusję, mające na celu zaangażowanie się we wspólną budowę paktu.
- Mogą to też być spotkania jednorazowe, organizowane w bardziej dowolnej i spontanicznej formule. Z takich spotkań także należy wyciągać wnioski i pomysły, które trzeba brać pod uwagę, podejmować i wypróbowywać, tak aby uczyć się poprzez praktykę.

Można wykorzystać techniki pracy zespołowej (kredki w okręgu, krążąca kartka, grupa nominalna, gra słów, worek wątpliwości), jak i metody wspomniane we wcześniejszych punktach.

Docelowym planem jest stworzenie **SPOŁECZNOŚCI UCZACYCH SIĘ**, aby wszystkich uczestników procesu edukacyjnego zachęcić do uczestnictwa i angażowania się w przemianę edukacji i wspólnego życia, a także kształcenia się w oparciu o własne doświadczenia. Chodzi o zaangażowanie całej społeczności edukacyjnej. Więcej informacji: www.e-sm.net/207401_12.

ETAP 2

BUDOWA PAKTU WE WSPÓŁPRACY Z INNYMI LOKALNYMI CENTRAMI EDUKACYJNYMI

SZKOŁY PODSTAWOWE • ŚREDNIE • WYŻSZE • UNIWERSYTETY • NGO
GRUPY • STOWARZYSZENIA

„Każda szkoła katolicka powinna wyjść z zaproszeniem skierowanym do gminy, centrów edukacyjnych, stowarzyszeń, związków, partii itd. W każdej miejscowości, w skali lokalnej, powinno dojść do odwzorowania postanowień paktu, w celu podjęcia działań, które zapewnią edukację dostępną dla wszystkich i które przekształcą ją w siłę odnawiającą daną miejscowość” (Str. 185*)

Cristóbal López, arcybiskup Rabatu i przewodniczący Biura Szkół Katolickich w Maroku

Z KIM?

W drugim etapie przekraczamy granice własnego centrum edukacyjnego i wychodzimy na przeciw innym instytucjom edukacyjnym w danej dzielnicy czy mieście. Celem jest wspólne podejmowanie refleksji nad pilną potrzebą wprowadzenia paktu edukacyjnego i wspólna praca. Chodzi o dzielenie się marzeniami i nadziejami, uzgadnianie kluczowych elementów i działań, które wprowadza się w centrach uczestniczących w projekcie. Mamy uczyć się w oparciu o teorię i praktykę.

- Spotkania różnego typu i formatu z uczestnikami procesu edukacyjnego z innych instytucji z danej dzielnicy czy miasta: dzieci i młodzież, nauczyciele, kadra zarządzająca, rodziny i inni współpracownicy. Grupy mogą być jednorodne lub mieszane.
- Z innymi centrami katolickimi lub nie, w ramach własnej instytucji lub poza nią, z ośrodkami przedszkolnymi, szkołami średnimi, wyższymi, uniwersytetami z okolicy itp.
- Spotkania cykliczne, odbywające się systematycznie i stopniowo, według ustalonego wcześniej harmonogramu, lub jednorazowe, które mogą dać początek kolejnym.
- Jedno popołudnie w trakcie tygodnia lub sobotnie przedpołudnie. Format: spotkania i konwienecje; open space; okrągły stół z dużą ilością czasu przeznaczony na dyskusję; seminaria pracy, metody i techniki wcześniej wspomniane itp. Tworzenie i praca w sieciach szkół, nauczycieli czy innych uczestników procesu edukacyjnego.
- Centra edukacyjne w sieci.

ETAP 3

BUDOWA PAKTU NA POZIOMIE GMINY/ MIASTA

SZKOŁY PODSTAWOWE • ŚREDNIE • WYKSZE • UNIWERSYTETY • NGO
GRUPY • STOWARZYSZENIA

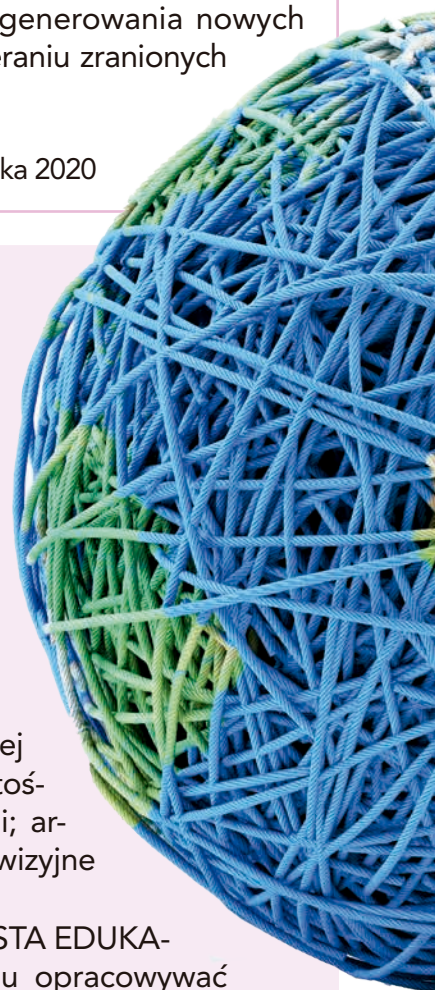
„W sposób szczególny wzywamy mężczyzn i kobiety reprezentujących świat kultury, nauki i sportu, sztuki, środków przekazu z całego świata, do podpisania tego paktu i do stawania się, poprzez świadectwo życia i pracę, promotorami takich wartości jak troska, pokój, sprawiedliwość, dobro, piękno, gościnność i braterstwo. Nie powinniśmy oczekiwać wszystkiego od tych, którzy nami rządzą – to byłoby infantylne. Cieszymy się przestrzenią współodpowiedzialności zdolną do inicjowania i generowania nowych procesów i transformacji. Bądźmy aktywni w rehabilitacji i wspieraniu zranionych społeczeństw”.

Papa Francisco, Spotkanie Global Compact on Education, 15 października 2020

Z KIM?

- Z lokalną społecznością: wioska, dzielnica, gmina, miasto.
- Z różnymi jej sektorami: parafie i inne kościoły (synagogi, meczety itd.), stowarzyszenia, NGO, partie polityczne, władze lokalne, sportowcy, przedstawiciele świata kultury, przedsiębiorcy, artyści itd.
- Spotkania cykliczne, odbywające się systematycznie i stopniowo, według ustalonego wcześniej harmonogramu, lub jednorazowe, które mogą dać początek kolejnym.
- Spotkania w ramach danego sektora lub mieszane.
- Spotkania o różnej formule: rozmowa, zebranie w małej lub większej grupie; okrągły stół i dyskusja; wspólne uczestniczenie w uroczystościach dające możliwość dzielenia się marzeniami czy nadziejami; artykuły w lokalnej prasie czy lokalne programy radiowe lub telewizyjne itd.
- Zapoznanie się z międzynarodowymi ruchami wspierającymi MIASTA EDUKACYJNE, z którymi możemy połączyć siły, żeby w porozumieniu opracowywać ulepszenia edukacyjne mające dużą siłę oddziaływania, prowadzące do stworzenia kontekstu bardziej ludzkiego, braterskiego, solidarnego i zrównoważonego.

Co to są **MIASTA EDUKACYJNE**? Na ich stronach internetowych dostępne są informacje, które mogą stanowić inspirację do działań podejmowanych w ramach budowania GLOBALNEGO PAKTU EDUKACYJNEGO na poziomie gminy/ miasta.

MIASTA UCZĄCE SIĘ

„Wyrażamy przekonanie, że w celu wzmocnienia mieszkańców powinniśmy dać im dostęp i motywować ich do korzystania z całej gamy możliwości uczenia się przez całe życie. Wierzymy, że uczenie się poprawia jakość życia, wyposaża mieszkańców w środki konieczne do przewidywania nowych wyzwań i radzenia sobie z nimi. Pomaga też kłaść podwaliny pod lepsze i bardziej zrównoważone społeczności. [...]

Twierdzimy, że „społeczności uczące się”, „miasta uczące się” i „regiony uczące się” stanowią filary zrównoważonego rozwoju. Wiemy, że miasta odgrywają znaczącą rolę w promocji włączenia społecznego, wzrostu ekonomicznego, bezpieczeństwa publicznego i ochrony środowiska. [...]

Przewidujemy, że miasta uczące się ułatwią wzmocnienie poszczególnych obywateli, zbudują spójność społeczną, przyczynią się do większego uczestnictwa obywatelskiego, promocji dobrobytu ekonomicznego i położą podstawy dla zrównoważonego rozwoju. Miasto Uczące się to takie, które skutecznie mobilizuje swoje zasoby w każdym sektorze, aby: promować włączające uczenie się na wszystkich poziomach edukacji, począwszy od szkolnictwa podstawowego po szkolnictwo wyższe, ułatwiać naukę w miejscu pracy, promować uczenie się w rodzinach i społecznościach, rozszerzać wykorzystanie nowoczesnych technologii edukacyjnych, poprawiać jakości edukacji, wspierać kulturę uczenia się przez całe życie”.

Światowa Sieć Miast Uczących się UNESCO, Dokumenty przewodnie, 2015

MIASTA EDUKACYJNE

„Edukacja wychodzi poza szkolne mury i przenika całe miasto. Jej stałym celem jest nauka, innowacja, współdzielenie, a co za tym idzie, ubogacanie życia mieszkańców i przyczynianie się do tego, że staje się ono coraz bezpieczniejsze i godne. Miasto edukacyjne powinno wykonywać i rozwijać swoją funkcję kształcenia równoległe do swoich tradycyjnych funkcji, biorąc pod uwagę kształcenie, promocję i rozwój wszystkich jego mieszkańców. Miasta edukacyjne wraz z ich formalnymi instytucjami edukacyjnymi, działaniami nieformalnymi (o charakterze edukacyjnym wykraczającymi poza kształcenie formalne) oraz nieoficjalnymi działaniami (niezamierzonymi i nieplanowanymi) powinny współpracować dwustronnie bądź wielostronnie w zakresie wymiany do wiadczeń”.

Międzynarodowe Stowarzyszenie Miast Edukacyjnych, Preambuła do Karty Miast Edukacyjnych.

Więcej informacji:

www.e-sm.net/207401_13 www.e-sm.net/207401_14
www.e-sm.net/207401_15 www.e-sm.net/207401_16

ETAP 4

BUDOWA PAKTU NA POZIOMIE KRAJOWYM
LUB MIĘDZYNARODOWYMSZKOŁY PODSTAWOWE • SREDNIE • WYYSZE • UNIWERSYTETY • NGO
GRUPY • STOWARZYSZENIA

„Przymierze między mieszkańcami Ziemi a «wspólnym domem», któremu winniśmy troskę i poszanowanie. Przymierze rodzące pokój, sprawiedliwość i akceptację między wszystkimi narodami rodziny ludzkiej, a także dialog między religiami”.

Papież Franciszek, *Przesłanie na inaugurację Paktu Edukacyjnego, 12 września 2019*

Z KIM?

W tym etapie centra edukacyjne i osoby w nich działające, włączone w sieci instytucji edukacyjnych o zasięgu krajowym lub międzynarodowym, pracują razem z innymi instytucjami na rzecz realizacji założeń globalnego paktu edukacyjnego.

- Uczestniczą lub tworzą sieci krajowe lub międzynarodowe, wspólnie podejmując refleksję i uzgadniając kluczowe elementy i wspólne działania, angażując się we wprowadzenie ich w praktykę.
- Tworzą lub współdzielą z innymi projekty zmian na lepsze, które wprowadzają w życie, by uczyć się w oparciu o doświadczenia. Dzielą się entuzjazmem, zachęcają innych do przyłączenia się i uczestnictwa, tworząc sieci zmian i ulepszeń o zasięgu krajowym lub międzynarodowym.
- Wywierają wpływ lub koordynują działania z władzami krajowymi, mając na względzie poprawę jakości edukacji.
- Dyskutują, szukają porozumienia, działają razem z innymi osobami lub instytucjami kulturalnymi, ekonomicznymi, politycznymi, religijnymi, związkowymi, sportowymi, ruchami społecznymi lub ekologicznymi, na poziomie krajowym lub międzynarodowym, pod hasłem, które głosi, że edukacja jest sprawą wszystkich i nikt nie może być wyłączonej.
- Uruchamiają media społecznościowe i środki przekazu dla poprawienia edukacji i po to, by wszyscy sprawiedliwie mieli dostęp do edukacji dobrej jakości.
- Przystają skupiać się jedynie na własnej instytucji i zamieniają rywalizację na współpracę. Umożliwiają nauczycielom przemieszczanie się do mniejszych miejscowości dysponujących skromnymi środkami, by pomóc im w zmianach programowych, metodologicznych, organizacyjnych, formacyjnych itd.
- Uczestniczą w sieciach o zasięgu lokalnym, krajowym lub międzynarodowym.

Dzielenie się projektami, działaniami i uzgodnionymi ważnymi punktami

Bez wątplenia, każda instytucja edukacyjna podejmie liczne działania na rzecz odbudowy proponowanego porozumienia edukacyjnego. Zachęcamy do dzielenia się wszystkim, co może okazać się inspirujące dla innych; co może rzucić światło, zapalić do działania. Mogą to być procesy, skuteczne zaproszenia, programy, uzgodnienia, stworzone projekty, innowacyjne inicjatywy, poprawy programowe, porozumienia utworzone dla wsparcia inicjatywy itd. Można dzielić się też nowościami i sukcesami odniesionymi na różnych etapach.

Dzieląc się programami czy projektami, grupujemy je według **SZESCIU KATEGORII TEMATYCZNYCH**:

1. Godność i prawa człowieka
2. Braterstwo i współpraca
3. Technologia i ekologia integralna
4. Edukacja i promowanie pokoju i obywatelstwa
5. Kultura i religie
6. Różne (inne tematy)

W jakim formacie?

- Trzy do pięciominutowe video-podsumowanie, zbierające zrealizowane przedsięwzięcia i osiągnięcia.
- Tekst do zamieszczenia na blogu.
- Podcast omawiający wspólną pracę i osiągnięcia.

Gdzie je przekazać?

Materiały można przesyłać na adres: pactoglobal@lasallecampus.es. W sprawie jakichkolwiek pytań czy sugestii prosimy o kontakt z: Juan Antonio Ojeda Ortiz (ja.ojeda@lasallecampus.es) lub Béatrice Linn (secretary@oiecinternational.com).

„Czas pandemii, w jakim żyjemy, po raz kolejny potwierdza, że jako ludzie, musimy uświadamiać sobie własną kruchość i słabość. Wszyscy razem tworzymy jedną, wielką, połączoną rodzinę i jesteśmy zależni jedni od drugich. To dlatego jesteśmy wezwani do podjęcia braterstwa w wymiarze antropologicznym. To znaczy, do przyjęcia drugiego jak brata, którego powinniśmy kochać i o którego mamy się troszczyć. Mamy także współdziałać, by w pełni zrealizować naszą wspólną godność. Został nam powierzony dar stworzenia, zostało nam dane życie. Razem odkrywamy jego piękno i podejmiemy odpowiedzialność za chronienie go, by nowym pokoleniom zagwarantować lepszą przyszłość. To zasadnicza kwestia” (str. 235*).

Yvonne Reungoat, przełożona generalna Zgromadzenia Córek Maryi Wspomożycielki

„Jeśli weźmiemy pod uwagę, że obecnie ponad dwieście sześćdziesiąt milionów dzieci i młodzieży jeszcze nie jest włączonych w proces edukacji, i że ponad sześćset milionów nie ma nawet najmniejszych umiejętności czytania czy liczenia, zdamy sobie sprawę, że tak naprawdę nie mamy zbyt wielu możliwości ani wystarczająco dużo czasu, aby stawić czoła temu problemowi i rozwiązać go. Nie możemy pozwolić sobie na luksus niezauważania kryzysu edukacyjnego. Na niepodjęcie żadnych działań lub próby radzenia sobie z nim przy pomocy programów, które nie są wystarczająco dobrze zdefiniowane. Pilne i konieczne okazuje się, by ludzie reprezentujący różne religie i kultury solidarnie połączyli się w ramach globalnej wioski, przekraczając różnice i własne ograniczenia, aby wypracować pakt, który podejmie temat ubóstwa edukacyjnego na świecie. Sądzę, że wśród najbardziej skutecznych strategii dla pokonania oporów wobec paktu (gdymyby takie się pojawiły) wymienić trzeba te wspomniane w jego założeniach: postawienie w centrum osoby ludzkiej, a nie ideologii; przyjmowanie postawy służby, a nie kontroli” (str. 230*).

Robert Schieler, przełożony generalny Zgromadzenia Braci Szkół Chrześcijańskich

210968

8 435240 570990

fundación sm